

13.01.26

וובינר כלבי סיוע במערכת הבריאות

תיקון 22 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות - החידוש המרכזי מסדיר את תהליך ההכשרה של כלב סיוע, ההכרה במרכזי הכשרה והדרכה בארגוני גג, סימון הכלב לפי התקנות וזיהוי באמצעות אפודה תקנית והתעודה הרשמית התקפה, מגדיר מהם סוגי כלבי הסיוע המוכרים ומחיל את הוראות חוק איסור הפליית אנשים עם עיוורון המלווים בכלב נחיה על אדם עם מוגבלות המלווה בכלב סיוע (וכן על מאמנים ואומנים לכלב סיוע בתהליך הכשרה). החובה לאפשר כניסת אנשים עם מוגבלות וקבלת שירות תוך הסתייעות בחיות שירות במערכת הבריאות הייתה קיימת עוד קודם, בהקשר של כל כלבי השירות המסייעים לאנשים עם מוגבלויות (כלבי נחיה, כלבי סיוע)

הסדרת תחום כלבי הסיוע בישראל- ציפי כלאב

במצגת מוצג המידע על נושאי ההרצאה: הגדרת כלב סיוע, תהליך הכרה, זיהוי וסימון, מרכזי ההכשרה, ניהול התעודות- תוקף והתחדשות.

להרחבת הידע: <https://www.gov.il/he/pages/molasa-people-with-disabilities-independent-living-assistance-dogs> אתר משרד הרווחה והביטחון החברתי

נקודות מפתח לסיכום

- 1. זיהוי נכון** - לכלב סיוע שעבר הכשרה ומבחן כשירות במרחב הציבורי - אפודה כחולה וכיתוב באותיות לבנות 'כלב סיוע' הכולל את שם המרכז שהנפיק עבורו את תעודת חיות הסיוע ותעודה תקנית הכוללת את תמונת, שם ות"ז הנעזר, שם, מספר שבב ותמונת כלב הסיוע. ושם מרכז ההכשרה וההדרכה שהנפיק את התעודה. כולל המספר הייעודי של המרכז כפי שניתן לו בעת ההכרה - תקפה + התנהגות מקצועית
- 2. לכלב בהכשרה** - אפודה שחורה וכיתוב באותיות לבנות "כלב סיוע בהכשרה" הכולל את שם המרכז המאלף את הכלב + תעודה בתוקף של מאלף / אומן / מאמן הכוללת תעודת זהות ושם המרכז והמספר הייעודי שלו כפי שניתן לו בעת ההכרה.
- 3. גישה חופשית** - אדם עם מוגבלות המלווה בכלב סיוע הנושא תעודה תקפה והכלב מסומן בהתאם לתקנות, זכאי לכניסה לכל מקום ציבורי ושימוש בשירות ציבורי עם כלב הסיוע.
- 4. בעיה או תלונה** - לגורמים המפקחים יש אחריות בשמירה על הציבור מפני התנהגויות שיכולות להחזות כלא נעימות בהמצאות של כלב סיוע במרחב ציבורי מורכב. בכל בעיה או תלונה ניתן לפנות למרכז ההכשרה שפרטיו על האפודה והתעודה או למשרד הרווחה והביטחון החברתי באמצעות פניית ציבור
- 5. הכשרה מתמשכת** - המרכז מחויב במעקב ומתן מענה לאורך חיי שירות הכלב. הכלב עובר מבחן כשירות (כמו טסט) אחת לשנה לחידוש ותיקוף התעודה

שאלות שעלו מהמשתתפים

- **כלב בהכשרה** - עלתה בקשה ליישור קו ולהנהיג תעודה זהה בצורה ובמבנה לכל המרכזים. כיום אומן ומאמן צריכים לשאת תעודה שהונפקה על ידי מרכז ההכשרה, התעודה צריכה להעיד על כך שנושא התעודה הוא מאמן/אומן לכלב סיוע בתהליך הכשרה.
- **הדרכות לצוותי אבטחה** - מותר לבקש תעודה מבעל הכלב. אין לשאול על המוגבלות או "מה הכלב עושה בשבילך"
- **הגדרות**: "כלב סיוע" כולל ארבעה סוגים (מפורט במצגת) שנמצאים תחת קטגוריית "כלבי שירות"

- **כלב סיוע שהוכשר בחו"ל** - שאלה תקפה לעוד מוסדות. אין רגולציה תואמת בין ארצות שונות. מומלץ להשאיר את ההחלטה בידי יחידות האבטחה ותוך הפעלת שיקול דעת

מרכז הכשרה לכלבי סיוע- זיו רביב ואופיר רוזנשטיין, מכון רביבים ליאל והכלבה אסיה.

1. הסבר על מרכז ההכשרה לכלבי סיוע <https://ravivim-servicedogs.com>.
2. משימות ופעילויות כלב הסיוע צריך לבצע כדי לספק את ההתאמה לנעזר והסבר על מבחן משימות. מטרת העל של המבחן: להבטיח התנהגות נאותה במרחב ציבורי
3. כלב סיוע:

עשה	אל תעשה
לחייך בנימוס	לא ללטף
ניתן לבקש לראות תעודה במידת הצורך	לא לשאול למה אסור ללטף
	לא לשאול מה הכלב יודע לעשות
	לא לשאול: למה אתה צריך אותו"

4. תהליך ההתאמה בין הכלב לנעזר.

שאלות: מכון רביבים נשאל אם ניתן להפוך כלב אישי לכלב סיוע. המענה היה שבפגישת האינטייך כאשר מבינים את הצורך בונים תוכנית להתאמת הכלב ויש מצבים שבהם כלב אישי יכול לעבור את ההכשרה והמבחנים ולהיות כלב סיוע

כלבי סיוע בשירותי בריאות- עידית שמלה

- **חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות** סעיף 19 (ב) 1 **והתוספת השישית**- חלה חובה על מוסדות בריאות לאפשר לאדם עם מוגבלות להשתמש בשירות תוך הסתייעות בחיית שירות הנחיות אלו כוללות את **רשימת המקומות שמנכ"ל משרד הבריאות הורה שלא תחול בהם החובה** לאפשר כניסת חיית שירות, לאחר שנועץ בנציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות ופורסמו ביום 15/2/2022.
- **התוספת השביעית**- תיקון 22 לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
- מסמך פנימי **הנחיות חיות שירות בשירותי בריאות (גרסה 1 2021)**

פניות הציבור שהגיעו למייל "נגישות לשירותי בריאות" בנושאי כלב סיוע, היו בהקשר של מורכבות בטיפול קבוצתי או טיפול במרחב של בריאות הנפש, הכוללת מטופלים בסביבה משותפת שצריכה להיות מאפשר ומוגנת. בכל הפניות נעשתה **היוועצות עם הנעזר** (בעל הכלב, האדם עם המוגבלות) כדי להגיע להסכמה ולפשרה שתהיה טובה עבורו, וגם בטוחה, מאפשרת ומוגנת למרחב הטיפולי של מטופלים אחרים.

נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות היא הגוף האחראי על אכיפת חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, והיא פועלת לקידום זכויות, מניעת אפליה והטמעת חובות הנגישות, ומהווה כתובת לקבלת תלונות הציבור בנושאים אלה. במקביל, ההסדרה הייעודית לעניין כלבי סיוע – לרבות הכרה במרכזי הכשרה והדרכה/ארגוני גג והסדרת אמצעי הזיהוי (תעודה/סימון) – מצויה באחריות משרד הרווחה והביטחון החברתי בהתאם לדין ולתקנות הרלוונטיות

היוועצות בין נותן השירות לנעזר בכלב סיוע, היא המפתח לאיזון בין ההתאמה האישית הנחוצה לאדם עם מוגבלות, לבין חופשיות ובטיחות המרחב הציבורי הדאגה ליתר מקבלי השירות ולמטופלים. כלב סיוע הוא התאמת נגישות הקבועה בחוק וחשיבותה היא כהתאמות אחרות ככסא גלגלים, מכשיר שמיעה או משקפיים.

הדרכה- יש להדריך את נותני השירות ובפרט את יחידות האבטחה, יחידות בריאות הנפש בשירותי אשפוז ואמבולטורי, בדבר עדכון החקיקה בנושא כלבי סיוע.

אנו מבקשים שתמשיכו לשתף את משרד הבריאות או את נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות, בכל התייעצות ושאלה שעולה בקשר ליישום של זכויות אנשים עם מוגבלות המלווים בכלבי סיוע ובכלבי נחייה בשירותי הבריאות

נספחים

דוגמא לאפודה לזיהוי של כלב סיוע

דוגמא לתעודת כלב סיוע

